

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమద్భాగవతే షష్ఠస్కంధే
॥ శ్రీ హంసగుహ్యస్తోత్రం ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీ హంసగుహ్యాస్తోత్రం ॥

శ్రీప్రజాపతిరువాచ

నమః పరాయావితథానుభూతయే

గుణత్రయాభాసనిమిత్తబంధవే ।

అదృష్టథామ్నే గుణతత్త్వబుద్ధిభిః

నివృత్తమానాయ దధే స్వయంభువే ॥ 1 ॥

న యస్య సఖ్యం పురుషోఽవైతి సఖ్యః

సఖా వసన్ సంవసతః పురేఽస్మిన్ ।

గుణో యథా గుణినో వ్యక్తదృష్టేః

తస్మై మహేశాయ నమస్కరోమి ॥ 2 ॥

దేహోఽసవోఽక్షా మనవో భూతమాత్రా

నాత్మానమన్యం చ విదుః పరం యత్ ।

సర్వం పుమాన్ వేద గుణాంశ్చ తజ్జ్ఞో

న వేద సర్వజ్ఞమనంతమీడే ॥ 3 ॥

యదోపరామో మనసో నామరూప -

రూపస్య దృష్టస్మృతిసంప్రమోషాత్ ।

య ఈయతే కేవలయా స్వసంస్థయా

హంసాయ తస్మై శుచిసద్మనే నమః ॥ 4 ॥

మనీషిణోఽంతర్హృది సన్నివేశితం

స్వశక్తిభిర్నవభిశ్చ త్రివృద్భిః ।

వహ్నిం యథా దారుణి పాంచదశ్యం
మనీషయా నిష్కర్షంతి గూఢం || 5 ||

స వై మమాశేషవిశేషమాయా -
నిషేధనిర్వాణసుఖానుభూతిః |
స సర్వనామా స చ విశ్వరూపః
ప్రసీదతామనిరుక్తాత్మశక్తిః || 6 ||

యద్యన్నిరుక్తం వచసా నిరూపితం
ధియాక్షభిర్వా మనసా వోత యస్య |
మా భూత్ స్వరూపం గుణరూపం హి తత్తత్
స వై గుణాపాయవిసర్గలక్షణః || 7 ||

యస్మిన్ యతో యేన చ యస్య యస్మై
యద్ యో యథా కురుతే కార్యతే చ |
పరావరేషాం పరమం ప్రాక్ ప్రసిద్ధం
తద్ బ్రహ్మ తద్దేతురనన్యదేకం || 8 ||

యచ్ఛక్తయో వదతాం వాదినాం వై
వివాదసంవాదభువో భవంతి |
కుర్వంతి చైషాం ముహురాత్మమోహం
తస్మై నమోఽనంతగుణాయ భూమ్నే || 9 ||

అస్తీతి నాస్తీతి చ వస్తునిష్ఠయోః
ఏకస్థయోర్భిన్నవిరుద్ధధర్మయోః |
అవేక్షితం కించన యోగసాంఖ్యయోః
సమం పరం హ్యానుకూలం బృహత్తత్ || 10 ||

యోఽనుగ్రహార్థం భజతాం పాదమూలం
అనామరూపో భగవాననంతః |

నామాని రూపాణి చ జన్మకర్మభిః
భేజే స మహ్యం పరమః ప్రసీదతు || 11 ||

యః ప్రాకృతైర్జ్ఞానపథైర్జ్ఞానానాం
యథాశయం దేహగతో విభాతి |
యథానిలః పార్థివమాశ్రితో గుణం
స ఈశ్వరో మే కురుతాన్మనోరథం || 12 ||

|| ఇతి శ్రీ హంసగుహ్యస్తోత్రం సమాప్తం ||